

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 16 maj 2022
(OR. en)

8829/22

COPS 194
CIVCOM 77
CFSP/PESC 613
CSDP/PSDC 251
RELEX 602
JAI 603

LÄGESRAPPORT

från:	Rådets generalsekretariat
till:	Delegationerna
Föreg. dok. nr:	8718/22
Ärende:	Rådets slutsatser om en EU-strategi till stöd för avväpning, demobilisering och återanpassning av före detta kombattanter

För delegationerna bifogas rådets slutsatser om en EU-strategi till stöd för avväpning, demobilisering och återanpassning av före detta kombattanter, som godkändes av rådet vid mötet den 16 maj 2022.

**Rådets slutsatser om en EU-strategi till stöd för
avväpning, demobilisering och återanpassning av före detta kombattanter**

1. Rådet, som erinrar om de ambitioner som fastställs i den globala strategin för EU:s utrikes- och säkerhetspolitik, rådets slutsatser om den integrerade strategin för konflikter och kriser och om säkerhet och försvar samt i den strategiska kompassen, ställer sig bakom det gemensamma meddelandet *En EU-strategi till stöd för avväpning, demobilisering och återanpassning av före detta kombattanter*, där EU-konceptet om stöd för avväpning, demobilisering och återanpassning (DDR) från 2006 uppdateras.
2. Rådet är medvetet om att avväpning, demobilisering och återanpassning avser en frivillig process genom vilken män och kvinnor som varit medlemmar i eller haft anknytning till väpnade styrkor och grupper lägger ned sina vapen, tar avstånd från lednings- och kontrollstrukturer, övergår till ett civilt liv och på ett hållbart sätt återintegreras i lokalsamhället. Nationella och lokala, människocentrerade, kontextspecifika processer för avväpning, demobilisering och återanpassning är politiska till sin natur och utgör en central del av övergången från väpnad konflikt till politiskt engagemang och inkluderande styrning i och utanför EU:s nära grannskap, och bidrar till stabilisering, hållbar fred och utveckling.

3. Rådet är medvetet om att processer för avväpning, demobilisering och återanpassning är mångfacetterade och ofta kräver stöd i konfliktcykelns samtliga skeden. När det gäller stödet till före detta kombattanter, deras medhjälpare och de samhällen i vilka de återintegreras bör det vara politiskt styrt, konfliktkänsligt och rättighetsbaserat när det handlar om att tillgodose dessa personers sociala och psykosociala, ekonomiska, politiska, rättsliga, säkerhetsrelaterade och hälsorelaterade behov. EU står fast vid sitt åtagande för att främja, skydda och förverkliga alla mänskliga rättigheter och fullständigt och effektivt genomföra handlingsplanen från Peking och handlingsplanen från den internationella konferensen om befolkning och utveckling (ICPD) samt resultaten från konferenserna för översyn av dessa, och står i detta sammanhang fast vid sitt engagemang för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter. Med detta i åtanke bekräftar EU sitt engagemang för främjandet, skyddet och förverkligandet av varje individs rätt att utöva full kontroll över och besluta fritt och ansvarsfullt i frågor som rör den egna sexualiteten och sexuella och reproduktiva hälsan, utan diskriminering, tvång eller våld. EU betonar vidare att alla människor måste ges tillgång till omfattande information, utbildning och hälso- och sjukvårdstjänster avseende sexuell och reproduktiv hälsa av god kvalitet och till överkomliga priser, inbegripet omfattande sexualundervisning.
4. Rådet är fortfarande medvetet om de olika specifika och icke-homogena behoven hos män, kvinnor, pojkar och flickor i olika åldrar, också de som tillhör nationella eller etniska, religiösa, språkliga och politiska minoriteter och ursprungsbefolkningar i enlighet med FN:s deklaration om urfolks rättigheter, samt om betydelsen av att de kan delta i processen för avväpning, demobilisering och återanpassning på ett fullständigt, jämbördigt och meningsfullt sätt. Rådet betonar vikten av ålders- och jämställdhetsanpassade åtaganden för avväpning, demobilisering och återanpassning, bland annat när det gäller kriterier för stödberättigande.

5. Rådet är medvetet om att integrering av stöd till processer för avväpning, demobilisering och återanpassning och deras komponenter i nationella strategier kan bidra till att skapa varaktigt politiskt egenansvar hos alla berörda. Rådet framhåller de viktiga kopplingarna mellan avväpning, demobilisering och återanpassning och andra processer som stöder stabilisering och övergång från våldsam konflikt till hållbar fred, och noterar att de underliggande utmaningarna och deras genusrelaterade följder är sammanlänkade. Initiativ till stöd för medling, styrning och reform av säkerhetssektorn, övergångsrättvisa, minskning av våld på lokal nivå, förebyggande av radikaliserings, våldsbejakande extremism och genusrelaterat våld, skydd av konfliktdrabbade barn, bekämpning av olagligt utnyttjande av naturresurser och organiserad brottslighet, inbegripet människohandel, skydd och tillvaratagande av kulturarvet samt hantering av flöden av vapen och ammunition är viktigt i detta avseende.
6. Rådet understryker hur viktigt det är med samordning mellan snabba åtgärder och åtaganden på medellång och lång sikt vid utnyttjandet av hela uppsättningen verktyg i verktygslådan för EU:s integrerade strategi, med utgångspunkt i gemensamma, samordnade bedömningar och konflikt- och kontextanalyser. Mot denna bakgrund välkomnar rådet bidrag till processer för avväpning, demobilisering och återanpassning till exempel genom initiativ för konfliktförebyggande, fredsbyggande och medling, inbegripet lokalt ledda initiativ, kapacitetsuppbyggnad, långsiktigt utvecklingsbistånd och främjande av alternativa försörjningsmöjligheter, som finansieras inom ramen för instrumentet Europa i världen. EU kan också bidra till avväpning, demobilisering och återanpassning genom militära och civila GSFP-uppdrag och GSFP-insatser, vad gäller de civila uppdragen och insatserna i linje med den civila GSFP-pakten.

7. Rådet betonar vikten av realistiska, flexibla, konfliktkänsliga och ålders- och genusanpassade åtaganden för avväpning, demobilisering och återanpassning, med vägledning av principerna i det gemensamma meddelandet, och i linje med agendan för kvinnor, fred och säkerhet, agendan om unga, fred och säkerhet och agendan för barn och väpnade konflikter samt internationell människorättslagstiftning, internationell humanitär rätt och internationell straffrätt. I linje med detta framhåller rådet att det alltid är av central betydelse att barn med anknytning till väpnade styrkor och grupper ovillkorligt och omedelbart skyddas, frigges och återintegreras, i linje med internationella normer för barns rättigheter och EU:s agenda för barn och väpnade konflikter, med dess särskilda riktlinjer. Rådet är dessutom medvetet om de särskilda behov, möjligheter och förväntningar som unga män och kvinnor har i samband med avväpning, demobilisering och återanpassning och betonar vikten av att ta itu med dessa i alla processer för avväpning, demobilisering och återanpassning genom aktivt samråd, engagemang och deltagande, och åtar sig att tillämpa ett ungdomsperspektiv i processerna för avväpning, demobilisering och återanpassning, i linje med rådets slutsatser från 2020 om ungdomar i yttre åtgärder.
8. Rådet betonar att det är viktigt att EU och medlemsstaterna stöder processer för avväpning, demobilisering och återanpassning i nära samarbete och samordning med partner, även på fältet. Förenta nationerna, Världsbanken, Afrikanska unionen och andra internationella eller regionala organisationer är, med vederbörlig respekt för EU:s institutionella ram, värdestatsmyndigheter, aktörer i grannländer och regionala aktörer och tredjestater som delar EU:s värderingar och mål samt det civila samhället, inbegripet ungdomsorganisationer, av central betydelse i detta avseende. Rådet uppmanar också Europeiska utrikestjänsten och Europeiska kommissionen att fortsätta arbetet med att göra EU:s åtaganden för avväpning, demobilisering och återanpassning förenliga med FN:s integrerade standarder för avväpning, demobilisering och återanpassning. Rådet betonar också behovet av att stärka och tillgängliggöra nödvändig sakkunskap inom utrikestjänsten och kommissionen, vid EU:s delegationer och i GSFP-uppdrag och GSFP-insatser, liksom i medlings- och förhandlingssammanhang, genom lämplig utbildning och kunskapshöjande åtgärder.
9. Rådet uppmanar Europeiska utrikestjänsten och kommissionen att i nära samarbete med medlemsstaterna

- säkerställa att det gemensamma meddelandet genomförs så att hela potentialen i EU:s åtaganden för avväpning, demobilisering och återanpassning tillvaratas och placera dessa i ett större sammanhang som omfattar EU:s övergripande engagemang med partnerländer och partnerregioner, inbegripet partnerskap och politiska dialoger, i linje med EU:s integrerade strategi för externa konflikter och kriser,
 - tillhandahålla ekonomiska resurser och personal för att stödja avväpning, demobilisering och återanpassning, i synnerhet genom att anslå tillräckliga medel inom ramen för instrumentet Europa i världen,
 - göra det möjligt att samla in erfarenheter, bland annat från genomförandepartner och myndigheter och det civila samhället i värdstater, och erinrar om behovet av regelbunden övervakning, utvärdering och lärdomar av genomförandet av EU:s åtaganden för avväpning, demobilisering och återanpassning,
 - stärka samordning, samarbete och partnerskap kring avväpning, demobilisering och återanpassning med FN, internationella och regionala organisationer, givarpartner och det civila samhället,
 - främja effektiviteten i processerna för avväpning, demobilisering och återanpassning som en del av övergången från våldsamma konflikter till stabilitet och hållbar fred.
-